

Presuda u spojenim predmetima C-146/20, C-188/20, C-196/20 i C-270/20, Azurair i dr., u predmetu C-263/20 Airhelp i u predmetu C-395/20 Corendon Airlines

Mediji i informiranje

Let treba smatrati „otkazanim” ako ga stvarni zračni prijevoznik pomakne za više od sat vremena ranije

U slučaju rezervacije određenog leta, pravo na odštetu moglo bi se eventualno ostvariti od stvarnog zračnog prijevoznika čak i ako mu rezervacija nije prosljeđena

Pred Landesgerichtom Korneuburg (Zemaljski sud u Korneuburgu, Austrija) i Landgerichtom Düsseldorf (Zemaljski sud u Düsseldorfu, Njemačka) pokrenuto je nekoliko sporova između putnika u zračnom prometu te društava Airhelp i flightright, s jedne strane, i nekoliko zračnih kompanija, odnosno društava Azurair, Corendon Airlines, Eurowings, Austrian Airlines i Laudamotion, s druge strane, u pogledu isplate odštete putnicima, među ostalim, zbog pomicanja njihova leta na ranije vrijeme.

Ta su dva suda zatražila od Suda da s obzirom na nekoliko čimbenika pojasni uvjete pod kojima se putnici u zračnom prometu mogu pozvati na prava predviđena Uredbom o pravima putnika u zračnom prometu¹, među kojima je i pravo na odštetu (u iznosu od, ovisno o udaljenosti, 250, 400 ili 600 eura) u slučaju otkazivanja ili dužeg kašnjenja leta.

Svojim današnjim presudama Sud pojašnjava te uvjete kako slijedi:

- **Smatra se da je let „otkazan” ako je stvarni zračni prijevoznik taj let pomaknuo za više od jednog sata ranije².**

Naime, u takvom slučaju, pomicanje na ranije vrijeme treba smatrati znatnim ako ono može dovesti do ozbiljnih neugodnosti za putnike, na jednak način kao i kašnjenje. Takvo pomicanje na ranije vrijeme dovodi do toga da putnici više nemaju mogućnost slobodno raspolagati svojim vremenom kao ni organizirati svoje putovanje ili boravak u skladu sa svojim očekivanjima. Tako se putnik može naći u situaciji da je prisiljen znatno se prilagoditi novom vremenu polaska svojeg leta kako bi se mogao ukrcati na njega ili da nije u mogućnosti ukrcati se u zrakoplov iako je poduzeo sve tražene preventivne mjere.

Usto, u slučaju znatnog pomicanja leta na ranije vrijeme koje daje pravo na odštetu (što među ostalim pretpostavlja nepravodobno obavješćavanje o pomicanju), **stvarni zračni prijevoznik uvijek mora isplatiti puni iznos** (dakle, ovisno o udaljenosti, 250, 400 ili 600 eura). On ne raspolaže mogućnošću smanjenja eventualne odštete koju treba platiti za 50 % zbog toga što je putniku ponudio preusmjeravanje koje mu omogućuje da bez kašnjenja stigne u svoje konačno odredište.

¹ Uredba (EZ) br. 261/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. veljače 2004. o utvrđivanju općih pravila odštete i pomoći putnicima u slučaju uskraćenog ukrcanja i otkazivanja ili dužeg kašnjenja leta [...] te o stavljanju izvan snage Uredbe (EEZ) br. 295/91 (SL 2004., L 46, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 7., svezak 26., str. 21. i ispravak SL 2019., L 119, str. 202.) (C-146/20, 1)

² Sud u tom pogledu navodi da iz Uredbe proizlazi da u slučaju otkazivanja leta uz ponudu preusmjeravanja, svako pomicanje leta za jedan sat ranije ili manje u odnosu na prvotno planirani let može osloboditi stvarnog zračnog prijevoznika od njegove obveze da putniku isplati odštetu. Pomicanje za više od jednog sata, jedan sat ili manje od jednog sata stoga čini referentnu vrijednost za određivanje toga je li pomicanje znatno ili neznatno. (C-146/20, 83)

Usto, informacija o pomicanju leta na ranije vrijeme priopćena putniku prije početka putovanja može činiti „ponudu preusmjerenja”.

- **Putnik koji je rezervirao let raspolaže „potvrđenom rezervacijom”** (što je neophodan uvjet kako bi mogao ostvariti prava predviđena tom uredbom) ne samo ako posjeduje kartu **nego i ako mu je tour operator, s kojim je putnik u ugovornom odnosu, dostavio drugi dokaz koji sadržava obećanje da će ga prevesti točno određenim letom koji je pojedinačno utvrđen navođenjem mjesta i vremena polaska i dolaska te brojem leta.**

U tom je pogledu nebitno je li tour operator primio potvrdu predmetnog zračnog prijevoznika koja se odnosi na vrijeme polaska i dolaska tog leta. Naime, od tog se putnika ne može tražiti da pribavi informacije u vezi s odnosom između tour operatora i zračnog prijevoznika.

- **Osim toga, zračni prijevoznik može se kvalificirati kao „stvarni zračni prijevoznik”** (protiv kojega se ponajprije može pozivati na prava predviđena tom uredbom) **u odnosu na putnika ako je potonji sklopio ugovor s tour operatorom za točno određeni let koji izvodi taj zračni prijevoznik a da pritom navedeni zračni prijevoznik nije potvrdio vrijeme leta ili da tour operator nije izvršio rezervaciju za tog putnika pri tom zračnom prijevozniku.**

Pod pretpostavkom da je stvarni zračni prijevoznik obavezan isplatiti odštetu putnicima na temelju uredbe zbog postupanja tour operatora, taj prijevoznik ima mogućnost tražiti odštetu za pretrpljenu štetu od tour operatora.

- **„Planirano vrijeme dolaska” leta**, koje treba uzeti u obzir prilikom ispitivanja kako bi se utvrdilo mogu li znatno pomicanje na ranije vrijeme ili kašnjenje dati pravo na odštetu, **može proizlaziti iz dokaza različitog od karte koju je putniku dostavio tour operator.**
- **U slučaju uskraćivanja ukrcaja ili otkazivanja, stvarni zračni prijevoznik mora obavijestiti putnika u zračnom prometu o točnom nazivu i adresi poduzeća od kojeg može tražiti odštetu kao i, prema potrebi, navesti dokumente koje treba priložiti svojem zahtjevu za odštetu a da pritom nije obavezan obavijestiti putnika o točnom iznosu odštete koju eventualno može dobiti.**
- Poštovanje obveze pravodobnog obavješćavanja putnika o otkazivanju njegova leta treba ocjenjivati isključivo s obzirom na Uredbu o pravima putnika u zračnom prometu, a ne s obzirom na Direktivu o elektroničkoj trgovini.³
- **Smatra se da putnik u zračnom prometu koji je rezervirao let preko posrednika nije obaviješten o otkazivanju tog leta ako, unatoč tomu što je stvarni zračni prijevoznik barem dva tjedna prije predviđenog vremena polaska proslijedio informaciju o tom otkazivanju tom posredniku (kao što je to elektronička platforma) – posredstvom kojeg je s tim putnikom sklopljen ugovor o zračnom prijevozu – navedeni posrednik nije obavijestio putnika o navedenom otkazivanju u propisanom roku i ako taj putnik nije izričito ovlastio tog posrednika na primanje informacije koju je proslijedio navedeni stvarni zračni prijevoznik.**
- **Naposlijetku, let se ne smatra „otkazanim” ako stvarni zračni prijevoznik odgodi njegovo vrijeme polaska za manje od tri sata a da pritom taj let nema drugih izmjena.**

NAPOMENA: Prethodni postupak omogućuje sudovima država članica da u okviru postupka koji se pred njima vodi upute Sudu pitanja o tumačenju prava Unije ili o valjanosti nekog akta Unije. Sud ne rješava spor pred nacionalnim sudom. Na nacionalnom je sudu da predmet riješi u skladu s odlukom Suda. Ta odluka jednako obavezuje i druge nacionalne sudove pred kojima bi se moglo postaviti slično pitanje.

³ Direktiva 2000/31/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2000. o određenim pravnim aspektima usluga informacijskog društva na unutarnjem tržištu, posebno elektroničke trgovine („Direktiva o elektroničkoj trgovini”) (SL 2000, L 178, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 13., svezak 39., str. 58.)

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

Cjelovit tekst presuda ([C-146/20](#), [C-188/20](#), [C-196/20](#) i [C-270/20](#), [C-263/20](#) i [C-395/20](#)) objavljuje se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 4293

Snimke s objave presude nalaze se na „Europe by Satellite” ☎ (+32) 2 2964106